

#1 שמות כג: יט - ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך לא תבשל גדי בחלב אמו

#2 שמות כב - כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶּסֶף או כֵּלִים לְשֹׁמֵר וְגַב מִבֵּית הָאִישׁ אִם יִמָּצָא הַגָּבִב יִשְׁלַם שְׁנַיִם. אִם לֹא יִמָּצָא הַגָּבִב וְנִקְרַב בְּעַל הַבַּיִת אֶל־הָאֱלֹהִים אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בְּמִלְאֶכֶת רֵעֵהוּ. עַל כָּל דְּבַר פֶּשַׁע עַל שׂוֹר עַל חֲמוֹר עַל שָׂה עַל שְׁלֵמָה עַל כָּל אֲבֹדָה אֲשֶׁר יֹאמַר כִּי הוּא זֶה עַד הָאֱלֹהִים יָבֹא דְבַר־שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יִרְשִׁיעוּ אֱלֹהִים יִשְׁלַם שְׁנַיִם לְרֵעֵהוּ

#3 ויקרא כג - בַּסֶּפֶת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֶּפֶת. לְמַעַן יִדְעוּ דְרֹתֵיכֶם כִּי בַּסֶּפֶת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱלֹקֵיכֶם

#4 ויקרא כא: יא - וְעַל כָּל נִפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא

#5 ס' חמרא וחיי שם -

חלב ולא חלב דאי אין אם למקרא בשר בחלב מנ"ל דאסור כלומר ביתד תקועה דילמא קרא לחלב אתי ולא לחלב:

אך קשה נימא דתרווייהו איתנהו כיון דלא מכחשי אהדדי דאפשר לקרות חלב כמו חלב:

ושמא י"ל דלא מיקרי לא מכחשי אהדדי אלא כמו מצות ומצוות או כמו סכת וסוכות אבל הכא מכחשי אהדדי כיון דבמשמעות חלב אינו נכנס חלב ובמשמעות חלב אינו נכנס חלב ובהכי ניחא נמי דמתקיף רב אחא בר יעקב מי איכא מידי והא תניא וכו' דליכא למימר דב' דריש משום דמכחשי אהדדי:

שם ע"ב ד"ה בחלב אמו יכול בחלב אמו וכו' פי' רש"י ז"ל יכול בחלב אמו יהיה אסור אבל בחלב יהיה מותר אמרת יש אם למקרא וכו':

ותימא שאף לפי המסורת אפשר לקרות חלב כמו חלב ולמה אקרא חלב ולא חלב:

ואפשר לומר לדעת רש"י ז"ל דלא עלה על דעתו לומר דאי אם למסורת הוי חלב ולא חלב אלא הכי קאמר כיון דליכא אם למקרא במסורת יש להבין חלב ויש להבין חלב וא"כ יכול בחלב אמו כלומר יש פנים לכאן ויש פנים לכאן ואז יש להבין חלב וחלב יהא מותר לבשל אמרת יש אם למקרא והוי דוקא

#6 חידושי הר"ן סנהדרין ד. - יכול בחלב אמו. פי' רש"י ז"ל יכול בחלב אמו יהא אסור אבל בחלב יהא מותר לבשל אמרת יש אם למקרא וליכא מאן דפליג עלי' דאי פליג מנ"ל דבשר בחלב אסור. והקשו עליו שהרי אף לפי המסורת אפשר לקרות חלב כמו חלב ולמה אקרא חלב ולא חלב לפיכך פי' יכול בחלב אמו לרבות אסור אף למבשל בחלב ולא להוציא אסור ממבשל בחלב אלא שיבואו שניהם... וע"ז השיב אמרת יש אם למקרא לומר שאין לנו אלא המקרא בלבד

#7 תוס' חכמי אנגליה שם ד"ה אמרת יש אם למקרא - וקשה מנא לך דהמקרא הוי לשון חלב וי"ל דאי אמרת חלב א"כ הוי אסור בהנאה מדכת' ג' פעמים לא תבשל, והא ליכא למימר דהוי אסור בהנאה דהא כתיב נבילה וטריפה יעשה לכל מלאכה

#8 ויקרא ז - דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל חֶלֶב שׂוֹר וְכֶשֶׁב וְעִז לֹא תֹאכְלוּ. וְחֶלֶב נְבִלָה וְחֶלֶב טְרֵפָה יַעֲשֶׂה לְכָל מִלְאָכָה וְאָכַל לֹא תֹאכְלֶהוּ

#9 ס' חמרא וחיי שם

א"נ אתא לחיובא אפילו בישל חצי זית בשר
 וחצי זית חלב דמצטרף כי היכא
 דמצטרף בשר בחלב דמכל חלב לא נפקא
 אלא היכא דאיכא כזית שלם:
 א"נ תרי קראי הוי מוקמינן ליה לחלב וחד
 לחלב מכח היתור וא"כ בשר בחלב שיהא
 אסור באכילה ובהנאה אין לנו אלא חד קרא
 דחד לא תבשל כתיב ואתי לבישול וזהו שכתב
 רש"י ז"ל דאי אין אם למקרא בשר בחלב
 מנ"ל דאסור כלומר דאסור באכילה ובהנאה:

שם גמ' אמרת יש אם למקרא. תימא מה
 קשיא ליה אפילו דלא נימא דיש אם
 למקרא ליכא לאוקמא לחלב דתלתא קראי כתיבי
 ומוקמינן להו בפרק כל הבשר א' לאיסור
 אכילה ואחד לאיסור הנאה וא' לאיסור בישול
 וא"כ אי קרינן חלב מיותר א' קרא דהא לאיסור
 אכילה נפקא לן מכל חלב וכל דם לא תאכלו:
 ושמא י"ל דאתי ללאו יתירי לעבור עליו
 בשני לאוין:

#10 סנהדרי קטנה שם

יש קרא בפ"ע לחיסור הנאה ע"כ י"ל דכוונת הברייתא
 ה' יכול בחלב היינו חלב חי' דיותר משום חלב וקוסית
 הש"ס לרבנן דר"ע דסליק מינייהו הסוברים יש אם
 למסורת והרי רבנן דר"ע סוברים בחולין (דף קי"ג) דחי'
 ועוף אסור מ"ה בחלב א"כ לדידהו מנלן דבב"ח אסיר
 דילמא מיירי הקרא בחלב והיינו חלב חי' כיון דלא
 דרשי הקרי רק המסורת או י"ל דלאו דווקא חלב טמא
 רק חלב טהור דגם זה מיקרי חלב והיינו שומן ועפ"ז
 נדחה דברי ה"מ בחוס' ד"ה דרך בישול חון ממה שדמו
 חותם החוס' דכוונת הכתוב לח' ה' כלל על חלב
 טמא כנ"ל:

#11 יד רמה שם - ...והיינו טעמא דדייק לישנא דירשיעון ולא דייק לישנא דאלהים דמשמע לשון רבים
 משום דאלהים לשון יחיד נמי משמע דהא איקרי קב"ה נמי א-להים אע"ג דהוי יחיד ית' שמו ותתעלה
 מלכותו כענין שנאמר כי לבעבור נסות אתכם בא הא-להים בראשית ברא א-להים וכי איקרי א-להים לשון
 רבים להידור וגדולה ולא לדבר אחר ואמטול הכי לא מצי גמרא למידק אלא מלישנא דירשיעון...

#12 שמות יג: טז - וְהָיָה לְאוֹת עַל יְדְכָה וּלְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחִזְקֵךָ יָד הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרָיִם

#13 דברים ו: ח - וּקְשָׁרְתָם לְאוֹת עַל יְדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ

#14 דברים יא: יח - וְשִׁמְתָם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשָׁרְתָם אֶתְם לְאוֹת עַל יְדְכֶם וְהָיוּ
 לְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיכֶם

#15 שמות כג: יז - שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרָךְ אֶל פְּנֵי הָאֱדֹן ה'